

מסורת הש"ס

א) ב"אף בצור מותר ב'י"ק, ב) וכד' י"ק, ג) וחד מ"ה"ק, ד) וחספסא פ"ג ה"ו ונחסי ע"ה, ה) פסחים כו. א': כרימות י, ו) תמורה כד, ו) ע"י חס' ממות סג: ד"ה מפסטי, ח) נ"ש תמורה ופ"ג, ט) ב"ז שס וכלהונוט ע"ש ו"ל דמנא, י) ונמדרג, יא) ו) פסחים טו:, יב) ו) דמורה וסוק בתם י"ק, יג) לפנים פסול י"ק, יד) ע"ר דליחא לכו היקשא דמחטא כחשס ואוקמי רבנן היקשא למלחא אחרימי כ"י י"ק, טו) וקדושין לד:, ז) ולקמן נ"ט, ק) כ"ה מ"מ ע"ק היקשא לא לחיא אלחא לשנה שנה י"י י"ק, ר) ג"ס קטיו:, ש) ולפניו בקדושת לא מלחי אלל מלחא בתום פסחים כד: ד"ה אמרנא, טו) ונ"ע חס' חולין קטו: ד"ה שני מייט, פ) ג"י י"ק בעל מוס ע"ה תמוז כ"י ככל ענין ונשמח דוקא אל קדשה שניה עד שלל נשמחה השלושה ממות שכבר כפרו בעלים אלל כשנשמחה קודם לכן שרי ואומר רבי כ'י,

הגהות הב"ח

א) גמ' הטמא והטהור יחדיו ואכלנו וי"ש הי"מ: ב) תוס' ד"ה חזי וכו' גוף אחד הוא ונשארו הכמות שני גופין:

גליון הש"ס

גמ' הלהת צבי וא"ל ע"י לעיל יב ע"ה מ"ה: מה: ת"ר"ה ובי"ה ב' אחי ק"ו ופספסא מ"ש. ע"י כ"מ קיד ע"ה מ"ה ואלדך:

רבינו גרשום

אוכל בבכור. דכתיב הטמא והטהור יאכלנו: איכא למפירך מה לכוון טמא דין הוא שאוכל בכור שכן הותר מכללו בעבודת צבור כדכתיב במעורב ואפי' בטומאה: באכילה קא אמרינן. ואכילת דור בקדשים קלים וז' עד"ף למיכליהו טפי מבחן טמא וחלפך ביה מיתירין. מה צבי ואיל מותר להאכיל העובר כוכבים עמר א"י בכור נמי: ואידך. ח"ק סבר ואלת ואיל כתיבי. קח כלל את גורי א"י כאשר יאכל את הצבי ואת האיל צבי ואיל בטהרה: וא"ל בטהרה בשחיטה: לנשי כהנים נדות ונהי טומאה יוצאה עליה מגופה. ההם דגלי רחמנא טמא נפש למעוטי טומאה יוצאה מגופו: אין מרגילין אין מפשיטין עור בהמה שלם דרך רגל לצורך מפרח: טירחא דלא חזי. לצורך י"ט ולא בבכור ובפסולי המוקדשין משום בריין: בי"ש דאמר אין מאכילין אותו לנדות כלומר כי היכי דמחמיר ביה בהא מחמיר נמי באחריות דאין מרגילין: אחת תממה ואחת בעלת מום. כגון שהפריש ב' חטאות לאחיות שאם תאבד אחת או (תפיל) [תפול] בה מום שתהא שניה תחתיה: אם משנזרק דמה של תמימה נשחטה הבעלת מום אסורה הדוריא חטאת שכיפרו בעליה דלמימה אולא: רבי אלעזר בן שמעון אומר אפי' בשר בעלת מום בקדירה. כלומר אע"ג שנשחטה קודם שנזרק דמה ואע"ג דבשר קדושה דהוי כמבושל כיון שלא נאכל אלא לאחר זריקה אסור. וכי היכי דמחמיר הכא בוך בעלת מום הדוריא פסולי המוקדשין הם הכי מחמיר דאין מרגילין

הני מילי צבור סס. איתקש לחזה ושוק דהא קרא בתם קמשמעי דכתיב לעיל מיינה [נמדרג יח] אח דמס תזרוק אכל בעל מוס כתיב בפרשת כל הזכור (דברים טו) הטמא והטהור יחדו: **זר שאולל בקדשים קלים**. שלמים ומעשר ופסח: **בעצום צבור**. דלס אין כהן טהור

באותו בית אב עושה טמא עבודה צבור דכתיב י' במועדו ואפילו בשבת ואפי' בטומאה: י' צאליג. זר קמיירי ובאכילה זר עדיף מטמא כדאמרין י' בקדשים קלים דלא משכחת אכילה דכחן טמא מותר בה זור אסור בה: ואידך. מנא קמא אליבא דבית הלל אמר לך תלתא צבי ואיל כתיבי בראה אנכי חד לכדריי ינחם ורבי אשעירא ולא נתפרש לנו היכן 'לדרי' **אלעזר הקפר**. בשחיטת חולין צפ' שני (דף כח.). מה **הסס**. י"ז חזה ושוק נדות לא דטמא שאכל את הקדש חייב טו' בשרת: **הפסח שנה בטומאה**. שנטמאו רוצ צבור במת ועשו פסח בטומאה לא יאכלו ממנו וזיס וזבות אע"ג דלכלי ליה טמאי מתים. אלמא שני לן זין טומאה היואלה מגופו לטומאה שאינה יואלה מגופו: **הסס הוא**. דזין לא יאכלו משום דזהדיא גלי רחמנא טו' טמא נפש מותרין ותו לא דכתיב (במדבר ט) איש כי יהיה טמא לנפש וגו' ומינה דייקנינ' איש נדחה לפסח שני ולא צבור ובטמא נפש הוא דגלי רחמנא איש ולא צבור אכל בטומאת זבות דקיימי קיימי אלל הכא בצבור סתמא כחז רחמנא הטמא והטהור: אין מרגילין צבור. ואפי' בעל מום להפשיטו דרך הרגלה כל העור שלל לשעות ממנו מפוח לנפחים או למוכרי דבש ושמן שנותנין אותו בעורות כבשים המפשיטין שלימים: **ולא נפסולי המוקדשין**. אע"פ שנפדו ושחטן לאכילה: **דלא חזי ליה**. ציוס טוב: **צ"ש הוא**. דקצרי צבור בעל מוס בקדשותו קאי אפי' לאחר שמיטה כחם וזו היכי י' דסס אין מרגילין משום זיון דקדשים דפוגע הנצר דמתיירא לחמוך העור וחומך הנצר בצעל מוס נמי אין מרגילין: **רבי אלעזר צ"ש**. דמחמיר בפסולי המוקדשין דאמר י' אפילו לאחר שמיטה בקדושתיהו **קיימי**: **שפי חטאום**. שהפרישן לאחריות שאס תאכז האחת יתכפר בחזירתה ונפל מום צלחת: **פמימה קרוב לחטאתו**: בעלת מוס פודה. **ודמינה לנדבת שופרות**: **נשחטה בעלת מוס**. אחר פדיונה: **אס עד מוסרם**. באכילה ואע"ג שנזרק דס המתימה קודם שתיאכל בשר בעלת מוס

דסבירא לן דמאחר שנחת לכלל היתר וציחה שזב אין זה קדושה **בבעלת מוס**: **אס משנזרק דמה של פמימה**. נשחטה אסורה אפילו בהנאה דהויא לה חטאת שכיפרו בעליה ולמימה אולא דזו היא אחת מחמש חטאות י' ממות: **אפילו בשר בקדירה כו' אסורה**. בשר בעלת מוס דסבירא ליה אפילו לאחר שמיטה בקדושתיהו קיימי וחטאת שכיפרו בעליה מיקריא: **לוקמה כולה צ"ש**. דקס"ד דכי היכי דמחמיר צ"ש בצבור מחמיר נמי בשאר פסולי המוקדשין י:

לרבנן כלל ענין דלא דמיא לחטאת שכיפרו בעליה ורבי אלעזר צריבי שמעון מחלק זין נשחטה קודם זריקה לנשחטה לאחר זריקה אלא שני מיירי שהתמימה צאה ע"י קדושת ל' עצמה ולא חילל הבעלת מוס עליה כי אס על דמיס ואין נראה כלילו פקע ללא קדושה שלה כיון דאין התמימה צאה מנחה הלכך לרבנן מוקד דמה לפני שמיטה הבעלת מום אסורה דדמיא לחטאת שכפרו בעליה ולרבי אלעזר צריבי שמעון לט אסורה כלל ענין דדמיא לחטאת שכפרו בעליה:

כל פסולי המוקדשין פרק חמישי בכורות

לג.

ובית ה"ה ח"ת תם ב'ו. אף על גב דהאי קרא מיירי נמי בצעל מוס זין לרז זין לרזי רז דלעיל צריש עד כמה (דף כח.) וזין לרזי ישמעאל זין לרזי עקיבא דפ' איזוהו מקומן בצסוף (נחסי דף מ.) וזין לרזי ישמעאל וזין לרזי יוסי הגלילי דצריש צ"ש (שס דף לו.) או מבשרס דמשמע אחד חס ואחד בעל מוס או מיהיה (לו) דצריש לימד על הזכור בעל מוס שנותנו לכהן מ"מ אחי קל וחומר ומפיק מהיקשא ונאכל לזרים מאחר דמחוקמא היקשא י' דמזה התנופה בתם וזכי האי גונא אשכחן צפ"ק דזוחסי (דף י:) גבי אשס שנכנס דמו ילאו פסול לא מליט אמרת קל וחומר מעולה (י) אף על גב דרבנן אית להו היקשא י' דחטאת כחשס למלחא אחריתי דממוכח סוגיא י' התם וצפ"ק דקדושין (דף יד.) א' חמי קל וחומר ומפקא מגזירה שזי בנגמרא ונצמית היסס גבי וכל היכא דכתיב (חוקה) [עיצובא] לא דרשינן ק"ו ובשמעתין דמלות עשה שהזמן גרמא^[פ] גבי טפלים חייזין נשים לא כל שכן והא דלקמן דריש פ' ט' (דף נג:) דדרשינן מהיקשא דעשר תעשר מקיש בהמה למעשר דגן מה מעשר דגן מן הדשד על היסן לא ומפקא מק"ו דכבשים ועזיס שהס כלאים זה בזה מתעשרים מזה על זה חדש וישן כו' התם לא מיתחוקמא היקשא אי אחית למידן ק"ו ואע"ג דלרזי יוסי צ' יהודה צריבי היקשא לנדאמר דזהוה פירקא^[פ] דמה מעשר ניתל באומד ובמחשבה וכו' וצריכא נמי לכדדרש' צוחסי סבוף פ' צ' בית שמאי (דף מה.) י'ז קדשי עובדי כוכבים אין חייזין י' מ"מ עיקר אחיא היקס לשנה שנה והא דכלל הבשר (חולין דף קטו.) איכא מ"ד דבשר בחלז אסור באכילה ומותר בהנאה מגזירה שזי דקדש קדש ואיכא למאן דאסרי^[פ] אף בהנאה מק"ו לא קשיא מידי אהדיא דקדושין (דף טו) א' דפרשנין בקדושין: **חד צברדבי דלא יצחק ור' אושעיא**. פ"י בקונטרס דלא אחפרס ורבינו חננאל מפרש דהיינו ההיא דפ"צ דמכות (דף כג.) המרביע שור פסולי המוקדשין והמהניג שור פסולי המוקדשין לוקה גוף אחד (ב) י'ן הן ועשאן הכמזב שני גופין פירוש שהשור צפני עצמו נחשב כזבי וכאלל דהיינו שני מינין ולא כמו שרגילין לפרס שס שקלת הוא כקדשים וקנת הוא כחולין אלא מנצי ואיל נפקא דקראמר הכא^[פ]: **אין מאכילין אותו צנדות**. ה"ה לצעל קרי י' דלא שרו רק לטומאה שהותרה בפסח כדמוכח בסמוך: **דדתיא** חיו אפניו שתי

חטאות י' ב'ו. צרייתא בתמורה צפ' ולד חטאת (דף דה.) ומיירי כשהפריש שמי חטאות לאחריות והרי עתה אחת תמימה ואחת י' בעלת מוס י'ן שצמשנה [קדשה שניה עד] שלא נשחטה ראשונה ממות שכבר כפרו בעליה ויש לתמוה דבצרייתא אסרי רבנן בעלת מוס כשנשחטה לאחר זריקת דס של תמימה ובצמשה שרי ורבי אלעזר צ' שמעון אסר בצרייתא כלל ענין ובצמשה שרי כשנשחטה קודם לכן ואומר ר' דצמשה של מיירי שהפריש י'ן פרה בעלת מוס וחיללה על התמימה שכל קדושה של בעלת מוס נכנסה בתמימה ותפסה קדושתה ולכן מותרת הבעלת מוס שמעון מחלק זין נשחטה קודם זריקה לנשחטה לאחר זריקה אכל ה"ה לצעל קרי י' דלא שרו רק לטומאה שהותרה בפסח כדמוכח בסמוך: **דדתיא** חיו אפניו שתי

צבור

למר מה בהמה בשחיטה אף צבי ואיל בשחיטה וחד מה חיבת ואידך נמחק: טן הבכורה ומן המתנות אן: טן הבכורה ומן המתנות ת"ר: טן לך כחזה התנופה מה: טן וטהור יאכלנה וב"ש: טן לבין טומאה שאין יוצאה: טן חיבת ומצורעין נמחק: ילא לא שזא ס"א ואי משום כחזה התנופה וכשוק הימין כי איתקש חם הוא דאיתקש: ין באכילה ור קיימין: ין כדאמרן דאוכל בקדשים: ין כחזה ושוק: טן חייב כרת הסיד: טן רחמנא טמאי מתים ותו: ין היכי דבתם אין: ין דאפילו לאחר: ין חטאות המתנות: טן חטאות המתנות לאחר שחיטה הסיד: לא דמו לפנים פסול: פן היקשא דכחטאת כאשס: פן סוגיא דתם: פן כ"ש בגמרינן: פן אית הוא ועשאו:

פן קרי. ודא הוא מוכיר הכא אלא נדות משום דבתי נקטיה דאפי' ביה. תריח: פן חטאות לא גרסי דתנן: פן מום ובמשנה שלשם תנן בענין אחר והכי תנן התם המפריש חטאתו והרי היא בעלת מום מוכרה וביא בתורתהו אחרת ראבי"ש אומר אם קרבה

השניה עד שלא: טן שהפריש הבעלת מום: טן קדושת פה עצמה: א) קדושה של בעלת מום כיון: אן אסורה בכל:

עין משפט ונר מצוה

י א מיי פ"ד מהל' בילת המקדש הל' י ופ"ו מהל' קרנן פסח הל' א:

יא ב מיי פ"א מהלכות צבורות הל' ה:

יב ג מיי פ"ד מהלכות בילת מקדש הל' יב ופ"ו מהל' ק"פס הל' ח:

יג ד מיי פ"ג מהל' יו"ט הלכה ו טו"ע א"ח סי' מטל סעיק א:

יד ה מיי פ"א מהל' צבורות הלכה יט ובאלדן מ"ד טו"ע י"ד סי' שז סעיק א: בו ו מיי פ"ד מהל' פסולי המוקדשין הלכה ג:

תורה אור השלם

1. בשעריי תאבאלו חטאת וטהור ויחדו בצבי וצאלי: דברים טו כב רק בכל אות נפשוה תזבח ואבאלו בשר בברכת י' אלידך אשר נתן לך בכל שעריי חטאת וטהור יאכלנו בצבי וצאלי: דברים יב טו

אף באשר יאכל את הצבי ואת האיל בן תאבאלו חטאת וטהור יחדו יאכלנו: דברים יב כב 2. ובשרם יזידה לך בחזה ותתנפה ובשוק הימין לך יזידה: במדבר יח יח 3. דבר אל בני ישראל לאמור איש איש ב' יזידה טמא לנפש או בדרך רחוקה לבס או לדרתיכם וצשה פסח ללך: במדבר ט י

מוסף רש"י

הפסח שבא בטומאה לא יאכלו ממנו ובים כו'. דבני טמא לנפש כפיס אש, איש נדחה ואין ציבור נחין, אלל בני ויהא סף ציבור נחין (פסחים צה: ועזי שם טו. ובריתו י'.) אין מרגילין. דכרן שמחולין להפשיט העור דקר הרגלס וספסו שלל לזרין נפחים או לזרין דבש, ונשעיו רולע להפשיטו שלל מפשיטו נסבין דקר נטט ואפי' שהעור נמכר ביוקר אסור להרגיל, לפי שמיזין קדשים הוא, שמקלקל הבשר (ע"י משה.) בעלת מום חופרה, קודם הפרישה (נ"ל הקצת) שציה, והק שמי מוטות לטס חטא אחד הופרשו, שנכל מוס בראשונה והפריש נשים מתמים (תמורה דב.) אפילו בשר בקדירה כו' אסורה. אלמא אע"ג דלחפירין ואשמתעין בקדושתו קיימי וחטאת שפסרו הבעלים מוקריא, הלכך גבי הרגלה נמי אע"ג דלחפירין ואשמתעין בקדושה קיימא (שם.) לוקמה כולה כב"ש. ודלא כי היכי דמחמיר צ"ש בצבור מחמיר נמי בשאר פסולי המוקדשין, מ"ש דלוקוס רישא כב"ש וספא כר"ה צ"ש (שם.)

שיטה מקובצת

טן קאמרין ולאכילה דו: טן אף בכור מותר: טן יצחק ורבי אושעיא ס"א דאמר רבי יצחק החורש בשור פסולי המוקדשים לוקה מי"ט כצבי וכאיל גוף אחד ועשאו הכחוב שני מינין ואמר ר' אושע'י המרביע שור פסולי המוקדשים לוקה מאי טעמא כצבי וכאיל גוף אחד ועשאו הכחוב שני מינין: טן קפ. ס"א דאמר רבי אלעזר הקפר הרי זה בא ללמד ונמצא

למר מה בהמה בשחיטה וחד מה חיבת ואידך נמחק: טן הבכורה ומן המתנות אן: טן הבכורה ומן המתנות ת"ר: טן לך כחזה התנופה מה: טן וטהור יאכלנה וב"ש: טן לבין טומאה שאין יוצאה: טן חיבת ומצורעין נמחק: ילא לא שזא ס"א ואי משום כחזה התנופה וכשוק הימין כי איתקש חם הוא דאיתקש: ין באכילה ור קיימין: ין כדאמרן דאוכל בקדשים: ין כחזה ושוק: טן חייב כרת הסיד: טן רחמנא טמאי מתים ותו: ין היכי דבתם אין: ין דאפילו לאחר: ין חטאות המתנות: טן חטאות המתנות לאחר שחיטה הסיד: לא דמו לפנים פסול: פן היקשא דכחטאת כאשס: פן סוגיא דתם: פן כ"ש בגמרינן: פן אית הוא ועשאו:

פן קרי. ודא הוא מוכיר הכא אלא נדות משום דבתי נקטיה דאפי' ביה. תריח: פן חטאות לא גרסי דתנן: פן מום ובמשנה שלשם תנן בענין אחר והכי תנן התם המפריש חטאתו והרי היא בעלת מום מוכרה וביא בתורתהו אחרת ראבי"ש אומר אם קרבה